

който самъ е билъ въ работитѣ по тѣхъ години, (писмото му е отъ 13 Февр. 1881 год.)

„Прѣзъ годината 1860 училищното настоятелство отреди за главенъ учителъ Д. П. Войникова, който да има грижата за тѣхното прѣобразование. Той като гражданинъ и ревностенъ патриотъ, залови се на работата си съ голѣма енергия. Най-напрѣдъ свали надписътъ на училищното название „полугимназия“ и го замѣни съ надписъ *Щуменско Народно Българско училище*. Отъ това излѣзе на яве думата „народностъ“. Тѣзи дума — „народностъ“ ний учителитѣ зехме за първа лозинка (девиза) за да я вдъхнемъ въ сърцата на народа си, а най-повече на младежитѣ — ученици. Най-напрѣдъ, ний се съговарихме да съживимъ това име „народностъ“ чрѣзъ проповѣди (сказки) така: азъ и Бѣсковъ проповѣдвахме всяка недѣля и прѣзъ голѣмитѣ еснафски празници въ църквата, а Войниковъ, слѣдъ отпускъ на църквата въ училището на ученицитѣ, дѣто се събираха и отъ гражданитѣ доволно слушатели. Проповѣдитѣ, които се даваха въ черква се отнасяха върху потѣпканата ни народностъ отъ гърското духовенство, замѣстението имъ съ наши народни пастири; при тия освѣтлявахме слушателитѣ въ течението на църковний ни въпросъ. Проповѣдитѣ, които се даваха въ училището се отнасяха върху нашето минало, настояще, по народнотъ просвѣщение, отечестволюбие и свобода. Освѣнъ тия, при годишнитѣ, полугодишнитѣ испити, ставаха тържественни раздавания награди. И защото при тия тържества се събираха почти всички граждани, гражданки, мало и голѣмо, Войниковъ намисли добъръ случай да йсказва горнитѣ наши идеи,